

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Thyraei, E Societate Jesu Doctoris Theologi, Et In
Academia Herbipolensi Olim Professoris, Tractatvs De
Apparitionibvs Sacramentalibvs**

Thyraeus, Petrus

Dilingae, 1640

Pars III. De cauſis Efficientibus Apparitionum Sacramentalium Christi, sub
peregrinâ specie.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64272)

ab hostiâ defluat, alióque vase excipiat, quàm hostia cõ-
feruetur. ?

22. Quocirca duobus modis contingere dicemus, ut peregrinæ formæ, extra Sacramentales sint species, siue quantitatem. Vnus est, si quantitas Sacramentalium peregrinis non sufficiat, quemadmodum in priori exemplo accideret. Alter est, si à Sacramentalibus prorsus sint separata, ut accideret in posteriori.

23. Magna verò inter duos hos modos est differentia. Nam si peregrinæ species maiorem quantitatem habeant, quàm contulerunt Sacramentales: sub illâ, quam contulerunt species Sacramentales, verum Christi corpus continebitur, si tamen substantia panis sub iis salua esse possit; at sub accessoriâ nequaquam. At vbi peregrinæ species à Sacramentalibus prorsus sunt separata, ut accidit in hostiis quæ sanguine fluxerunt, qui calicibus fuit exceptus, nihil ibi est Christi aut corporis, & sanguinis, ut ex dictis colligitur.

P A R S III.

De causis Efficientibus Apparitionum Sacramentalium Christi, sub peregrinâ specie.

 ertia parte huius tractatus, Causa Efficiens potissimum huius Sacramentalis sub peregrinâ specie Apparitionis, inuestiganda est. Hac autem vel physica est, vel moralis. Illa propriè habet rationem Efficientis; hac quasi Efficientis, & hinc potest dici voluntas hominum.

num, qua Apparitioni occasionem præbuit. Quia verò Efficiens, in agendo certum in subiectâ materiâ modum seruat: prius qualis hic, in hac Apparitione sit, aperiendum est. Tribus ergo quasi membris, tertia huius tractatus pars constabit. A modo faciamus initium.

CAPVT I.

De modis, quibus Sacramentales Apparitiones, sub peregrinis formis accidunt.

<i>Accidunt varijs modis; scilicet</i>	<i>Hi modi accidunt in Apparitionibus, quæ vel sunt totæ in ipsis speciebus Sacramentalibus;</i>
<i>Aut nouæ speciei productione tantum;</i>	<i>Vel totæ extra ipsas;</i>
<i>Aut accessione nouæ quantitatis ad Sacramentalem;</i>	<i>Vel partim extra, partim in speciebus.</i>
<i>Aut immutatione quantitatis Sacramentalis;</i>	<i>Verumtamen non omnes in omnibus Apparitionibus locum habent, &c.</i>
<i>Aut alteratione quantitatum in speciebus Sacramentalibus;</i>	

I. **A**pparitiones hæ, quemadmodum ex superioribus colligitur, triplices possunt distingui. Nunc totæ sunt in ipsis speciebus Sacramentalibus; nunc totæ extra species Sacramentales; nunc partim extra ipsas, partim in ipsis. Primi exemplum præbet hostia cõuersa in carnem, seruatâ priori suâ quantitate. Secundi Apparitio infantis, v. g. in solo visus organo, existens. Tertij, hostia mutata in talem viri formam, cui hostiæ quantitas non fuit sufficiens.

L 3

2. Qua-

2. Qualescunque verò sint, necesse est fiant, aut nouæ tantum speciei productione; aut accessione noue quantitatis ad Sacramentalem; aut quantitatis Sacramentalis immutatione; aut alteratione qualitatatum in speciebus Sacramentalibus.

3. Noua species producitur, cum Apparitio nullam extra sensum sedem habet, aut certè absq; Sacramenti fit mutatione. Noua quantitas accedit, cum Sacramentalis sufficiens non est ad figuram, quâ Apparitio in oculos incurrit. Sacramentalis quantitatis fit immutatio, quando v.g. rotunda hostiæ figura, accipit quadratam. Alteratio fit qualitatatum, quando sanguinis speciem, accipiunt species vini. His modis omnis Apparitio hæc accidit, in tribus iam recensitis Apparitionibus. Verumtamen non omnes hi modi in omni Apparitione locum habent; quidam in hoc, alij in alio genere habent; & quoddam genus plures admittit, quoddam pauciores. Quod quâ ratione verum sit, rectèque dicatur, clarum erit, si tria genera Apparitionum iustrauerimus.

4. Primæ ergo illæ, quæ totæ sunt in speciebus Sacramentalibus, tribus modis accidunt. Nam vel aliam, formam, figuramque Sacramenta accipiunt sub eâdem quantitate; vel alias induunt qualitates sub eâdem quantitate; vel qualitatis simul cum quantitate fit mutatio. Primum contingit, si hostia mutetur in candidum puellulum, aut species vini rubri in sanguinem. Alterum, si species vini albi in sanguinem. Tertium, si Crucifixi sanguine cruenti, hostia accipiat figuram.

5. Secundæ Apparitiones, nouæ speciei fiunt produ-

ductione tantum, absque vlla specierum Sacramentalium aut immutatione, aut accessione. Neque enim has oportet immutari, aut accessione externæ quantitatis crescere: cum quod videtur atque apparet, non in Sacramento, sed extra existat.

6. Noua verò, quæ hic producitur species, tripliciter se habet. Aut enim in solo est visus organo; aut in medio aere, eoque coacto formatur; aut circa ipsum Sacramentum in alio corpore effingitur, ita vt à Sacramento separata non videatur esse. In primo illo modo visio nulli contingit, nisi in cuius oculo est species; in secundo potest contingere pluribus, quorum eodem modo visus se habet ad medium; in tertio omnibus, qui in Sacramentum, visum oculosque dirigunt.

7. Tertiæ Apparitiones pluribus modis accidunt. Nam cum hæ partim consistant in speciebus Sacramentalibus, partim extra has species: principio modi, qui locum habent in primo illo genere, vbi Apparitio omnis in Sacramentalibus est speciebus, etiam hic possunt reperiri. Itaque & hic aliam formam figuramque, Sacramenta possunt accipere, & alias item induere qualitates.

8. Deinde noua quantitatis hic fit accessio; quam necesse est fieri, si sub priori Sacramenti quantitate, species quæ exhibetur, non possit subsistere. Quod quamuis rarius accidit, vt credimus: accidere tamen posse non minus est probabile, quam euenire quascunque alias in hoc genere Apparitiones.

9. Alia verò conditio est Sacramentalis quantitatis; alia eius, quæ ad Sacramentalem accedit, externæ. Sacra-
men,

mentalis est sine subiecto, & veluti substantia per se existit. Externa hæc, & accessoria est in subiecto: nec suam, in quâ residet, substantiam relinquit.

10. Itaque fit, vt duplex hic sit modus quantitatis, sub quâ Christus apparere dicitur. Alter est Sacramentalis, alter naturalis. Vterque sibi manet; neuter alteri permiscetur; nisi fortè Sacramentales species in tantum accideret corrumpi, vt panis vini que substantiæ sub iis consistere nequirent. Quod si fiat, vna ratio erit quantitatis vtriusque, non duplex. Hæc de modo, quo Apparitiones hæc fiunt breuiter; sequitur de Efficiente causâ.

C A P V T I I .

Quæ sit causa Efficiens, Apparitionis Christi Sacramentalis sub peregrinis speciebus, & quâ ratione formæ fiant.

Possunt omnia à Deo esse & fieri.

Quid enim non potest Deus?

Possunt & Angelorum operâ fieri.

Quia quæ hic requiruntur, Angeli possunt prestare.

Ab Angelis quoque ipse fiunt.

Ita postulat ratio diuine providentia.

Tribus modis Angelorum opera per-

ficiuntur.

Illusione sensuum.

Quando in Sacramento nulla accidit mutatio;

Motu locali;

Atque applicatione actiuorum ad passiuam,

Quando fit mutatio in Sacramento.

1. pparitionis nomine, quando Efficientem eius causam indagamus, non tam ipsam Apparitionem formaliter, vt visio quædam

dam est, intelligimus: quàm res, siue figuras in hâc Apparitione apparentes. Nec enim prius oportet inquirere, cum difficultatem nullam habeat: propterea quod Apparitio eâ ratione sit actus videntis, adeoque vitalis, ut dicimus; ideoque principium, siue causam Efficientem habeat visum ipsum, qui visionem producit, & in se suscipit.

2. Res verò siue species quæ videntur, alias habent causas Efficientes. Et merito, quia obiecta sunt, quæ visu percipiuntur; quocirca necesse est, ut quemadmodum à visu illæ distinguuntur, ita alias à visu habeant causas, à quibus producuntur, & efficiuntur.

3. Omnia autem, quæ in his Apparitionibus sunt, & inueniuntur, vel propria sunt visus obiecta; vel visui cum aliis quibusdam sensibus sunt communia. Propria sunt species colorum, qui percipiuntur, albedo videlicet, rubedo &c. Communia figuræ, siue modi quantitatis, ut forma pueri, infantis, &c.

4. Notandum est illud, duobus modis, res has in Apparitionibus huiusmodi percipi. Vel reuera, siue realiter, quando extra sensus ipsæ existunt, & in sensus quasi impressionem quandam faciunt. Vel secundum apparentiam tantum, quando quæ visu percipi existimantur, formæ, & figuræ, & colores, in solo sunt sensu.

5. Ergo res, quarum causæ Efficientes, in his Apparitionibus dandæ sunt, primo sunt species atque idola in humanis sensibus tantum residentia; deinde colores alij; tertio formæ atque figuræ aliæ atque aliæ, sub quibus Christus ut dicitur, apparet. Præter hæc nihil hic inueni-

M

tur,

tur, & ob id, ille propriè caussa harum Apparitionum, dicetur, cui rectè decentèrque illorum trium effectio, siue efformatio tribuitur. Et quis ille?

6. De Deo dubium nō est, quin vt omnia per ipsum facta aliquando sunt, cœlum, & terra, & quæcunque cœli ambitu continentur: ita hæc, quæ sunt illis multò inferiora, possit. Optimè dixit Angelus, Luc. 1. Non erit impossibile apud Deum omne verbum. Esther. c. 13. In ditione tuâ cuncta sunt posita.

7. Sic doctioribus vix dubium est, quin Angelorum ministerio, fieri omnia possint. Triplici enim virtute plurimùm illi præstare valent; per motum scilicet localem; per applicationem actiuorum ad passiuia; per sensuum, quandam, vt ita dicam, ludificationem. Quantum valeant per motum localem, testatur motus cœlorum velocissimus, tam magnorum, vastissimorumque corporum, absque vllâ ipsorum defatigatione. Quantum per applicationem actiuorum ad passiuia, docent variæ Apparitiones Dei in veteri Testamento, ipsorum operâ administratæ. Quantum per sensuum ludificationem, Sodomitæ cæcitate ab illis percussi, quando in domum Sancti viri Loth impetum fecerunt.

8. Vtrique igitur, Deus inquam & Angeli, possunt has Apparitiones efficere; verumtamen non eodem modo. Potest Deus, quo Angeli, sed non Angeli, quo Deus. Nam quemadmodum illas Angeli possunt motu locali, applicatione actiuorum ad passiuia, sensuumque illusionem, ita potest Deus. Sed Deus præterea potest per se, absq; caussis secundis agentibus, & patientibus; hoc non possunt Angeli.

9. At

9. Atque hinc est, vt Apparitiones hæ respectu Dei, possint dici, & esse nobis supernaturales; vt si solus ipse, aliquando agat, nullam caussarum secundarum assumens, quibus in simili negotio Angeli indigerent. Sed quatenus Angelorum operâ perficiuntur, quia naturales ipsorum vires, secundarumque caussarum, quæ ab Angelis assumuntur, non excedunt; quamuis naturales non videantur, reuera tamen naturales sunt, dicique possunt & debent.

10. Verum sit ita. Possint Apparitiones hæ, & Deum, & Angelos habere autores; sed quem habent? Angelos habent, non Deum vt plurimum. Persuadet hoc suauis diuinæ prouidentiae, quâ cuncta administrat. ratio. Quæcunque enim fieri possunt ministerio caussarum secundarum, quamuis sine his, & per se illa possit Deus, non tamen per se illa operatur. Mouet coelos per Angelos; producit hominem per maris feminæque coniunctionem; animantia per virtutem naturalis feminis, &c.

11. Sed & quæ omnino ipsius opera existimari potuerunt, corpora corporumque variæ formæ, quibus se in veteri testamento conspiciendum exhibuit, Angelorum, opera sunt omnia, quemadmodum docet, liber 1. de Apparit. veteris testamenti. Et quæ in fine mundi, mortuorum erit resurrectio, sine Angelorum ministerio non perficitur, sicut habet lib. de gloriosâ Christi in nubibus Apparitione.

12. Alio verò atque alio modo ex tribus, quibus plurimum Angelos posse diximus, Apparitiones has, siue res, per quas Apparitiones hæ fiunt, efficiunt: prout alia

atque aliæ sunt Apparitiones. Nam si in Sacramento nulla facta sit immutatio, illusionem sensuum Apparitiones perficiuntur. Si immutatio aliqua fiat, illam vel motu locali efficiunt, vel applicatione actiuorum ad passiuæ.

13. Illusio sensuum contingit, vel ex parte potentia, vel medijs, vel corporis circa Eucharistiam. Species enim Christi, quæ videri creditur, vel in organo sensus fingitur; vel producitur in medio; vel incipit esse in corpore aliquo Eucharistiæ vicino. Quomocunque fiat, vbiuis formas, quæ videntur, producere possunt. In visus organo, subsidio humorum atque spirituum, & in iis latentium specierum. In medio & circa Christi corpus, partim per se immediatè aerem condensando, formamque quam volunt, ipsi dando; partim mediatè, complicatione actiuorum & passiuorum, ad quam quas volunt, formæ sequuntur.

14. Motu verò locali, atque coniunctione actiuorum passiuorumque vtuntur, quando in Sacramento mutatio aliqua existit. Et motu locali quidem, figuram peregrinam vt plurimum Sacramenta accipiunt. Actiuorum autem passiuorumque coniunctione, peregrinos colores, qualis est sanguinis. Vtroque fit vt plurimum sanguis, qui ex hostiâ quandòque profluxisse, est obseruatus.

CAPVT III.

*An Apparitiones Christi Sacramentales
sub peregrinis speciebus, quandòque Demonum
operâ perficiantur, quibusue hæ Apparitiones
Dæmoniæ acci-*

dant.

Pos-

Possunt fieri, quia plurimum valent dæmones iis, quæ hic requiruntur.

Virtute mouendi corpora;

Facultate coniungendi actiua passiuis;

Illusione sensuum.

Verisimile quoque, aliquando factas. Non Sacramento abutentibus.

Si quæ factæ, ex iis fuerunt, in quibus nullæ in speciebus Sacramentalibus, mutatio accidit.

Non rectè dicitur illas à Dæmoni-

bis factas, ubi species tandem corrumpuntur.

Quæ aliquando acciderunt, accidunt hominibus non infidelibus.

Non de veritate Sacramenti dubitantibus.

Sed sibi de sanctitate bludentibus,

Sed sibi de sanctitate bludentibus, Sed aliis superbe preferentibus. &c.

1. **M** Agnam Dæmonum esse vim, atque potestatem nôrunt omnes. Et quoniam eiusdem sunt cum bonis spiritibus conditionis; & nec minores ipsorum, quàm illorum vires; potuerunt, vt videtur, etiam harum Sacramentalium Christi sub peregrinis speciebus Apparitionum, non minus esse autores, quàm Angeli boni.

2. Res eò facilius creditur, quod quibus modis Apparitiones hæ ab Angelis perficiuntur, iisdem etiam plurimum præstent dæmones. Quo enim sunt inferiores? An virtute corpora mouendi? an facultate componendi actiua passiuis? aut industriâ imponendi sensibus?

3. Virtute corpora mouendi non sunt destituti. Nullum est adeò vastum corpus, quod dæmones quâdam impressione loco mouere nequeant; & quidem velocissimè; dummodo eâ mutatione ordo vniuersi non turbetur. Itaque possunt rem aliquam oculis subtrahere, & aliam substituere tam præpoperè, vt animos oculosque

intuentium fallant, eisque persuadeant prioris in hanc posteriorem, integram conuersionem. Talis existimatur, fuisse conuersio sociorum Diomedis in aues. De quâ S. August. tom. 18. de ciu. c. 18.

4. Nec sunt destituti facultate actiua passiuus coniungendi; nam & hæc motu locali absoluitur. Mira verò hæc & possunt, & præstant. Nec mirum, cum rerum naturalium substantias proprietatesque nôrint perfectissimè; nôrint etiam commoda applicandi tempora; & eâ sint solertiâ, vt optimè horum ministerio, quos volunt, admirandos effectus producere queant. Hæc industriâ vsi sunt, quando pro volûtate Magorum Ægyptiorum, virgas in serpentes commutârunt, ranas item atque ciniphes produxerunt. Quanquam sint, qui velint ipsos non aduertentibus spectatoribus virgas subtraxisse, earumque loco, veros serpentes virgis mole æquales supposuisse; tam subitò & subtiliter, vt Ægyptij spectantes crederent, ipsarum virgarum esse immutatam formam.

5. Nec minus possunt dæmones sensibus imponere, quàm Angeli boni. Et quod non minus possunt, sapius hi quàm boni faciunt; nunc per obiectum, quod fingunt; nunc per medium, quod immutant; nunc per sensus, quos occupant.

6. Illudunt siue decipiunt ratione obiecti, quemadmodum docet Molina noster, 1. p. q. 3. a. 4. primò rerum ostensarum celeri agitatione, subitâ occultatione, variâ collocatione, separatione, vel conglutinatione latente. Deinde noui obiecti fabricatione, illiúsque potentiaæ repræsentatione. Tertiò oppositione alicuius externi cor-

po-

poris, quod vi suâ efficiat, vt id quod videtur, aliud appareat, quàm reuera sit.

7. Illudunt ex parte mediij, impediendo species rerum, ne ad sensus deferantur; medium item aliquâ qualitate imbuendo, quâ species, quæ per medium defertur, quasi inficitur, ideoque obiectum aliter quàm est, repræsentat; præterea medium condensando, aut etiam vehementius agitando. Nam vtroque hoc modo, res aliam formam in sensibus accipit, quàm in se habet.

8. Illudunt ex parte potentiæ vel organi, situm eius immutando; humores & spiritus, in quibus species rerum resident, agitando & perturbando, aut crassiori aliquo humore spiritibus vitalibus viam obstruendo, ne ad organum perueniant. Omitto alios modos nobis incognitos, ipsis notissimos.

9. His modis sensibus dæmones solent illudere, & mirabilia videri efficere. Quædam referimus ex Clem. Rom. l. 2. Recogn. & l. 6. cõstit. Apostolicarum de Simone Mago. Docet eundem hâc dæmonum arte, ex aere nouum creâsse hominem; quibus volebat, inuisibilem factum; saxa quasi lutum penetrâsse; statuas animâsse; in aerem sublatum volâsse; aurum plurimum exhibuisse repente; reges facere, eosque deiicere potuisse; falci præcepisse, vt ipsa iret & meteret, eamque iuisse, & decuplo plus cæteris messuisse; eundem, cum esset aliquando Selenæ meretrix in turri quâdam, & accurisset multitudo ingens ad eam videndam, turrimque circumcinxisset adstantium corona: fecisse, vt illa per cunctas fenestras turris illius, omni simul populo prospicere & procumbere

videretur; denique quod pueri incorrupti violenter necati, animam adiuramentis euocasset, eiusque adiutorio talia patraret. Hæc Clemens.

Addit nonnulla Anastasius Nicenus, q. 23. S. Scriptur. Statuas inquit, faciebat ambulare; & in igne volutatus non urebatur; in aere volabat; & ex lapidibus panes faciebat; serpens fiebat, & in aliquot alias bestias transformabatur; duas habebat facies; in aurum conuertebatur; in conuiuuis exhibebat spectra omnis generis; vasa, quæ erant in ædibus, faciebat videri, tanquam quæ sua sponte mouerentur ad ministerium, iis qui portabant, non visis; efficiebat, vt multæ ymbrae illum præcederent, quas dicebat esse animas defunctorum.

10. Atque ex his clarum est, Apparitionum harum dæmones autores esse posse. Quid, quod fuisse quidam credant? Certè Alex. Alensis 4. p. q. 53. memb. 4. a. 3. & Gab. Biel. lect. 51. in Canonem Missæ, illas operâ dæmonum credunt esse perfectas, in quibus visa caro, aut sanguis temporis diuturnitate corrupta fuerunt. Hoc vtrum verum credi, dicique debeat, postea intelligetur.

11. Nos profectò factas aliquando, non faciliè negauerimus. Si enim dæmones Christi speciem atque imaginem, absente Sacramento aliquando exhibuerunt, quid prohibet, ne exhibeant præfente? Exhibuisse verò, duobus exemplis inter alia docetur, cap. 26. lib. de locis infectis, altero B. Martini, altero Secundoli. Cum enim Martinus morti proximus esset, eâ se specie ipsi exhibuit dæmon, quæ Christum referret: & quâ, nisi habitus versi pellem prodidisset, fortè vir Sanctus deceptus fuisset. In eadem

dem

dem specie apparuit Secundolo, & vt eremum relinqueret, autor fuit.

12. Sed tamen non omnes per dæmones fiunt. Cum enim harum Apparitionum quædam, accidant reali Sacramenti ipsius immutatione, quâ videlicet species Sacramentales vel nouam qualitatem induunt, vel nouam accipiunt figuram, quædam fiant solâ sensuum illusione, absque vllâ reali Sacramenti immutatione: has dixerim aliquando fieri operâ dæmonis, illas nequaquam.

13. Et has idcirco dæmonibus autoribus concesserim, quia aliquas ipsius factas operâ, non facile iuerim, inficias, hicque nulla fiat Sacramento irreuerentia. Et quod versipelles his illusionibus intendunt, optimè hoc Apparitionis genere possunt præstare.

14. Illas, quæ cum reali specierum Sacramentalium immutatione accidunt, per ipsos fieri negandum est. Tum quod verisimile sit, Deum illis non permittere, tum etiam quod ipsi Spiritus nequam, Sacramentum vehementer horreant & fugiant. Notæ sunt S. Bernardi, atque Prosperi Aquitanici historia. Ille per Eucharistiam Mediolani demonium expulit hâc ratione: adest inique Spiritus summa potestas; in eius tibi virtute præcipio, vt ab hâc eius ancilla egrediaris. Ille testatur dæmonem profligatum à puellâ, communicatione corporis Christi. Vtrumque exemplum, & alia præterea pro hoc argumento habes, c. 26. de dæmoniacis.

15. Quapropter non probatur sententia Alexandri atque Gabriëlis, qui etiam harum secundi generis quasdam, operâ Diaboli perfectas esse credunt; illas videlicet, in.

N

qui-

quibus species carnis aut sanguinis, in quas hodie fuerunt conuersæ, computruerunt. Quam enim habet consequentiam: Computruit caro, in quam hostia est conuersa, ergo hostia dæmonis arte & operâ, in carnem fuit conuersa?

16. Accedit, quod hanc Alexandri & Gabrielis sententiam, Ecclesia suo ritu quodammodo videatur damnare. Siquidem quasunque peregrinas species, sub quibus Christus quandoque visus est, magnâ habet in reuerentiâ, magnoque honore profequitur; siue illæ à primâ formâ non degenerârint, siue corruptionem contraxerint.

17. Hominum autem rationem videntur habere dæmones, dum his fictis Apparitionibus eosdem fascinant. Quibus ergo maximè hisce illudunt? Non infidelibus suspicor, & de veritate corporis Christi in Sacramento dubitantibus. Quoniam magni, excellentissimique boni, id est veræ fidei, ipsis hâc ratione præsens argumentum præberent, quemadmodum hâc ratione præberi post demonstrabitur. Quis verò quærere bonum mortaliū, dixerit humani generis hostes?

18. Sic nec iis, qui Sacramento altaris abutuntur. Nam & hos scelere, quod patrarent, auocarent, & ad faniora consilia adducerent, quod etiam ab illorum ingenio est alienum. Et quot, quâmq; foedè, impièque, Sacramento abutuntur ipsis deuotissimi malefici, & sagæ? Quando verò auditum, quod horum quenquam insolitâ Apparitione terruerint dæmones?

19. Illis maximè à Dæmonibus illudi crederè, qui sibi de sanctitate blandiuntur, Reuelationibus enim gaudent;

dent; hoc nomine videri desiderant; se aliis præferunt, melioresque existimant, vnde & suum facile iudicium, aliorum etiam Prælatorum Ecclesiæ anteponunt: & suis opinionibus quamuis falsis, ita adhærent, vt nullis rationibus ab iis dimoueri possint.

CAPVT IV.

De causis quasi Efficientibus harum Apparitionum, siue de Occasionibus, quæ quodammodo cause Apparitionum dici possunt.

*In harum numero sunt,
Quorundam pius affectus;
Impietas, & studium vindictæ,
Nutatio in fide.*

*Indignitas sumentium Sacramen-
ta;
Profanatio eorundem;
Studium cognoscendi mysteria no-
stra religionis.*

I. **E**stat, vt occasiones harum Apparitionum, indagemus, quæ quamuis propriè causæ Efficientes dici non debeant: quia tamen cum iisdem aliquid habent commune, hic potius quàm alio loco sunt assignandæ: simulque quid iusti æquitatisque contineant aperiendum, & illud quidem, præsentè capite, posterius sequente.

2. Principio igitur inuenio, quorundam pium vt apparet, desiderium, his Apparitionibus occasionem dedisse. Docet hoc exemplum Plegili Presbyteri, qui post-

quam precibus à Deo contendisset, vt Christi sibi sub peregrinâ specie visio contingeret: voti factus est compos; atque Christum in infantis figurâ, in altari conspexit, eundemque contrectauit, complexus est, osculatus est, quemadmodum testatur Paschasius Episcopus Corbeiensis, lib. de corp. & sanguin. Domini in Eucharistiâ, cap. 14. Huc refero orationem, desiderij testem, B. Gregorij, præsentisque populi, quâ mutationem hostiæ in peregrinam speciem, obtinuisse videntur à Deo; quando mulier Sacramentum sumptura, in risum dicitur profusa, quod corpus Domini diceretur à B. Gregorio, quem ipsa panem cōfecerat. Orationem quoque duorum Abbatum, qui idem à Deo creduntur petiuisse, in gratiam Abbatis, qui de veritate Corporis Christi in Sacramento dubitauit. Historiam rei gestæ habet Metaphrastes in vitâ Arsenij.

3. Deinde iisdem occasionem dederunt impietas atque studium vindictæ, quam quidam de Christo sumere desiderârunt. Nam quam in propriâ personâ ipsi, tanquam in cœlo ad Patris dexteram residenti, contumeliam atque ignominiam inferre non potuerunt, voluerunt inferre sub Sacramento venerabili, latenti. Hoc nomine damnantur Iudæi, qui Sacramentum à sacrilegis Christianis emptum, pugionibus confoderunt; atque vt Christus se in Sacramento proderet, impiis vocibus postulârunt. Horum nos meminimus p. 1. c. 1.

4. Præbuit etiam occasionem quorundam in fide nutatio, siue de veritate corporis Christi dubius animus; vt Sacerdotis illius, cuius meminit Platina in Urbano IV. Amalphitani quoque Episcopi, de quo Damianus tract.
de mi-

de miraculis apud Surium, tom. 7. Et Adolphi de Dioferne apud Cæsarium, l. 9. c. 1. vt mulierem omittam atque Abbatem, quorum n. 2. huius c. facta mentio.

5. Quarto præbuit occasionem temeritas, Sacramenta corporis & sanguinis Domini, impurâ conscientiâ tentantium sumere. In horum numero est mulier, cuius meminit Sigebertus, ad Añum Domini, 1180. Sacerdos quoque malæ vitæ, de quo in vitâ Hugonis. Huc refero eos, qui non satis reuerenter Sacramenta tractârunt, inter quos forte fuit Coloniensis, qui quam sumpserat sacram hostiam, per vomitum eiecit. Vide p. 1. c. 1. n. 4.

5. Quinto loco sunt, qui Eucharistiam in profanos vsus conuerterunt. Primùm ille, qui in aluearia iniecit spe conseruandarum apum; deinde mulier, quæ suafu malefici eandem certis carminibus incantauit, vt eadem maritum ab adulterio auocaret; tertio alia non minus temeraria, quæ prunis impositam credidit valere ad amorem mariti sibi conciliandum. Exempla hæc ad longum posita sunt p. 1. c. 1. [Huc quoque referenda videtur mulier Augustana, de quâ ibid. addit. n. 1. etsi ex historiâ non satis apparet, quo animo hostiam asseruârunt.]

6. Sexto loco, dedit his Apparitionibus occasionem, studium siue voluntas cognoscendi mysteria Religionis Christianæ. Hæc locum habuit in Windekindo Saxonie Duce; atque Hebræo, cuius in vitâ B. Basilij meminit Amphilochius. Et ille quidem vidit de manu purpurati Sacerdotis, pulchellum infantem ad os communicantium, transire; hic per manus Basilij, infantem communicantibus partiri. Res notæ sunt ex iis, quæ, p. 1. c. 1. sunt dicta.

8. Et hæc quæ diximus, Apparitionibus à nobis p. 1. c. 1. allatis occasionem dederunt; potuerunt & res plures dedisse; fortè etiam dederunt plures; sed hæc præcipua sunt. Aliquando etiam ex hominum parte nihil potuit, fuisse, & Deus suas habuisse causas, cur accidere easdem voluerit; quæ ut nobis sunt ignotæ, ita Deo notissimæ atque iustissimæ.

CAPUT V.

An cum, vel sine hominum peccato, aliquando acciderint hæc peregrinæ, & inusitatæ in Sacramento Apparitiones?

Quidam non peccarunt datâ ipsis occasione;

Fortè & bene fecerunt.

Quidam grauius peccarunt; ut qui dubitarunt de veritate Sacramenti;

Qui indignè ad Sacramentum accesserunt;

Qui idem in profanos vsus conuer-

terunt;

Qui sauiuerunt in Sacramentum;

Non videntur absq; omni peccato fuisse omnes, qui has Apparitiones optarunt;

Non videtur licitum easdem optare,

Id insinuant in similibus rebus,

B. Augustinus & Gerson, &c.

I. Vid iusti æquitatisque, in dictis iam Apparitionibus fuerit, & vtrum aliquod aliquando hominum, huc delictum interuenit, hoc capite est explicandum. In quibusdam facilis est responsio; in aliis difficilior. Nos tria re-
ctè, verèque dici existimamus, quæ breuiter adiungimus.

2. Pri-

2. Primum est, aliquando nihil peccatum esse ab hominibus, quando his Apparitionibus occasionem dederunt Quis peccati arguat Windekindum, quando ut Christianorum religionem exploraret, habitum mutauit: & dum in aliorum oberrat turbâ, Christum in specie infantuli obseruauit? Tantum abest, ut homo infidelis peccarit, ut hæc sancta curiositas principium illi fuerit, ad fidem Christianam amplectendam, tenendam, profitendam, propagandam. Idem fortè quis non malè dixerit de Hebræo, cuius apud Amphilochem fit mentio.

3. Alterum est, aliquando magnum hinc peccatum commissum esse, & quidem à pluribus. Principio iis, qui de veritate corporis Christi, in Sacramento dubitarunt. Quomodo enim iuste, atque sine Dei offensâ, hinc Christianus homo potest dubitare: cui tot testimonia & argumenta suppetunt, pro veritate corporis Christi in Eucharistiæ Sacramento confitendâ? Hæc quia aliàs persecuti sumus, hinc repetenda non sunt.

4. Deinde ab illis, qui cum conscientia peccati mortalis, ad Corporis atque sanguinis Christi Sacramenta accesserunt; qui eò minus hunc accessum sibi patere arbitrari debuerunt, quod iam olim grauissimè punitos esse, ex B. Paulo potuerunt cognoscere eos, qui indignè Sacramenta percepissent. Idcirco inquit ille, 1. Cor. 11. (quia nimirum manducauerant. & biberant indignè) inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi. Qui enim inquit idem, manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non diiudicans corpus Domini.

5. Præterea ab iis peccatum est, qui Sacramenta in
pro-

profanos vsus voluerunt conuertere, & conuerterunt; sibi que suæque libidini fecerunt seruire. A quibus etiam grauius quàm à prioribus creditur delictum esse: quòd & hic Sacramenta indignè accipiantur plerumque, & præterea indigniùs tractentur.

6. Denique grauius peccatum esse à Iudæis, qui in Sacramentum sunt debacchati, & in terris rursus quodammodo Christum crucifixerunt, dubium nullum esse potest. Quid enim horum, (si non omnium, certè aliquorum,) peccatum differt à peccato crucifigentium Christum? quid quòd horum quorundam, illorum superare, potuerit: præsertim, si summæ voluntatis nequitia ratio habeatur? Vt ob id non immeritò in similes sacrilegos atque blasphemos, summis & exquisitis suppliciis, pro Christi iniuriâ vindicandâ, animaduernerit Christianus Magistratus.

7. Tertio dico, dubitari posse, an absq; omni omnino peccato fuerint omnes, qui has sibi Apparitiones fieri à Deo optârunt. Cur enim optârunt? An vt in fide de veritate corporis Christi in Eucharistiâ confirmarentur? at dubium, & vacillantem eorum animum in fide, hæc res arguit. An vt maiores haberent spirituales consolationes? at magnas satis sufficientesque pij animi habere possunt, quamuis etiam nullæ ipsis similes Apparitiones contingant. Sciunt, vel scire debent, non minus præsentem esse Christum, sub specie panis, quàm carnis, aut infantis, aut crucifixi.

8. Quod si quis Sanctos viros obiiciat, qui has vel alias sibi reuelationes & Apparitiones diuinitus fieri postulâ-

stulârunt; vt postulâsse leguntur Ephrem apud Amphilo-
chium, in vitâ Basilij, Maurus apud Surium, Tom. 1. in vi-
tâ eiusdem, & Hereberti apud eundem Surium, tom. 2.
Quemadmodum hos ego non auderem damnare, sic nec
vererer aliis suadere, ne sibi idem putarent imitandum.
Sunt multa in Sanctis admiranda, quæ non imitanda.

9. Probo doctrinam B. Aug. lib. 10. Confess. c. 42.
in simili propemodum argumento, cui cum persuadere
conatus fuisset dæmon, vt à Deo signum peteret, ille hoc
detrectauit. Ideo alibi (lib. de verâ religione,) monet,
his abstinenceamus, & quod intra nos est Dei regnum, in iis
quæ videntur, non quæramus.

10. Post B. Augustinum, monemur à Gersone, cuius
in similibus magna est autoritas, hisce verbis. Enarrantur,
inquit, exempla Sanctorum Patrum, qui curiositatem
huiusmodi visionum vel miraculorum, tanquam perni-
ciosissimam fallacissimamque refugerunt; à quâ se Augu-
stinus liberatum, in suis Confessionibus gloriatur in Do-
mino. Quam propterea D. Bonauentura abhorrendam,
nimis determinat, totoque conatu repellendam, nunc
increpationibus & orationibus, nunc flagellationibus
propriæ mentis, & corporis: exemplo illius, qui vt tentatio-
ne careret superbiæ, quæsiuit & obtinuit à Deo, vt per
tres menses dæmoniacâ vexatione torqueretur. Alter SS.
Patrum, dum sibi dæmon transfiguratus in Christum, dice-
ret: Ego sum Christus te personaliter visitans, quia dignus
es: confestim clausit oculos vtrâque manu, vociferans:
Nolo hic Christum videre, satis est, si ipsum in gloriâ vide-
ro; statimque disparuit. Alter sub aliis verbis, similem ser-

uauit in huiusmodi illusionē humilitatem : Vide inquit, ad quem missus es ; ego certè talis non sum, quod dignus sim, hic videre Christum. Ita Gerson.

P A R S I V.

De finibus in his Apparitionibus Sacramentalibus Christi, sub specie peregrinâ, propositis.

Fines agentium sunt. Omne enim agens, inquit Aristot. 2. physic. tex. 90. propter finem agit ; maximè verò Deus, atq; Angeli tam boni, quam mali. Ergo quando nobis hic de finibus questio est, quidnam Agentibus, siue causis Efficientibus, in his Apparitionibus fuerit propositum, queritur. Quia verò Apparitiones ipsa, quandoque Deum (qui tamen per Angelos bonos, hic agit omnia,) habent autorem, quandoque demones : & horum contraria sunt studia, non iidem possunt Deo, & demonibus hic propositi esse fines. Vtrorumq; igitur inquirendi sunt, sed Dei inprimis, & postea demonum. Deus autem videtur has velle seruire vel institutioni, vel consolationi, vel redargutioni. In tertio hoc parum plerumq; fructus expectatur. In primo, vel fides Christiana inuatur, vel formantur boni mores. In secundo, nullam per se horum intenditur. Hæc de finibus breuiter ; in sequentibus paulo fusius illa explicanda sunt. A Deo principium facimus ; & initio, quomodo fidei causam his Apparitionibus promoueat, aperimus.

Quo-